

Kokkuvõte Keila Linnavalitsuses 10.09.2019 toimunud töötoast Keila kesklinna arenguvisiooni kajastamisest üldplaneeringus

Keila linna üldplaneeringu koostajad korraldasid 10.09. 2019. a Keila Linnavalitsuses töötoa, et saada teada Keila linnaelanike ettepanekuid, kuidas suunata üldplaneeringuga 15-25 aasta perspektiivis Keila kesklinna arengut ja millised saavad olema üldplaneeringu ülesanded kesklinna eripära arvestades. Töötoas osales 55 inimest.

Kesklinnana käsitletakse Keila keskväljaku ümbrust, tunnetuslikult võib aga kesklinn hõlmata igaühe jaoks erineva ulatusega ala. Üldplaneeringu käigus koostatud Keila ruumilise visiooni nägemuses võiks kesklinn laieneda rõhutades neljal Keskväljakult hargneval ajaloolise teekoridoril (Tallinna mnt, Paldiski mnt, Haapsalu mnt, Tuula tee) põhinevat struktuuri, milles need suunad oleks põhilised aktiivsed ja inimsõbralikud liikumisteed, kus soodustada ka tänaväärseid teenuseid. Töötoas jagati elanikud viide rühma, mis keskendusid: Keskväljaku; Paldiski mnt suuna, Haapsalu mnt suuna, Tallinna mnt suuna ja Tuula tee suuna võimalikele arengustsenaariumitele. Küsimused, millele otsiti töötoas vastuseid olid järgmised: *Kas Keila keskuses soodustada elanike ja töökohtade lisandumist? Kuhu ehitada uut hoonestust? Kui kõrge võiks olla Keila keskuse hoonestus? Kas keskuse hooned peaks olema tavalisest esinduslikumad? Kus ja kuidas keskuses elavdada väikekaubandust? Kas keskusesse on vaja suuremaid ärisid ja nt toidupoodi? Kas Keila jõe kallal võiks olla aktiivse keskuse osa? Kuidas seda paremini keskusega siduda? Kuidas parandada kesklinnas liikumist selliselt, et see oleks mugav igaühele ja igal viisil (jalgsi, jalgrattaga, ühistranspordiga, autoga)? Kas keskus vajab sõidukiiruse vähendamist, autodele sulgemist või hoopis sõiduteede laiendamist? Jne*

KESKVÄLJAK, ESIMENE TÖÖRÜHM *Probleem on parkimine! Vaja sündmusi, etendusi, kontserte ja sellega koos elavneks äri! Rohkem söögikohti! Hoonestus kuni viis korrust. Kultuurimaja ei lammuta!*

Keskväljaku töörühma nägemuses tuleks Keskväljakul Keskpargist Mihkli kirikuni parandada jalutatavust, planeerida võiks mugavamaid ülekäike ja laiemaid kõnniteid. Jõuti järeldusele, et kui oleks olemas korralikud jalgrattateed ja jalakäijate teed, siis oleks ka keskuses autosid vähem. Samas peaks ka autodega liikumine läbi Keskväljaku olema mugav ning tee ääres võiks olla peatumiskohti. Töörühm oli seisukohal, et autoliiklus peatänaval peaks jääma alles ning sõidukiiruse piiramisse üldiselt ei usuta. Parkimine on kohalike elanike meelest Keskväljaku ala suurim probleem: parkimine keskuses vajab kahtlemata paremat organiseerimist .

Elanike nägemuse kohaselt on Keskväljaku ala hea koht väikeettevõtluse elavdamiseks, kuid täna on keskusesse vähe põhjust tulla. Õhtuti on kesklinn tühi ja väljasurnud. Tore, et Keilas on Shoti pubi ja Vaga Mama, väga hästi toimib ka Keila Jaama pagariäri, aga ikkagi on õhtuseid söögikohti vähe ja olemasolevad on nädalavahetustel sageli täis. Ka teised töörühmad leidsid, et Keilas võiks olla mõni pagarikoda veel, et hommikul hõljuks värskete küpsetiste lõhn üle linna. Usina küpsetiste lõhn linna südamesse ei jõua, see on liiga kaugel. Keilas tuntakse puudust välikohvikust, kus saaks vabas õhus soojemate ilmadega süüa. Samas arutati, et läbi aegade on ka Keilas olnud restorane ja kohvikuid, mis pole külastajate puuduse tõttu käima läinud. Kokkuvõttes leiti, et Keskväljaku äärde sobiksid kohvikud ja restoranid (hommiku-õhtusöögi kohad) ning neid võiks olla rohkem.

Elanikele toovad täna röömu Kultuurikeskuses toimuvad teatrietendused, aga peale etendust välja sööma minna enam ei saa. Koostöö äri ja kultuurisektori vahel võiks olla parem. Tehti ettepanek, et Keila linnas võiks olla selline kultuurinõunik või kuraator, kes aitaks Keilas korraldada näiteks jazz-kontserte, etendusi ja festivale ning samas oleks korraldatud ka toitlustamine peale etendusi/kontserte. Leiti, et kultuurielu saaks niimoodi toetada ka kohvikute-restoranide elu.

Täna toimivad väga hästi ka taaskasutuspoed, Keila „Sõbralt sõbrale“ pood on tuntud ka Keilast kaugemal. Keskväljakut aitaks elavdada kino, elamispinnad koos äripindadega, bürood, teretulnud oleks noortele peredele ja lastele mõeldud lapsesõbralikud ettevõtted nagu näiteks jäätisekohvik, võiks olla ka vaba aja tegevusi õues. Puudu on teenuste pakkujatest, keskuses võiks olla iluteenuseid, päevaspaa ja teraapiakeskus, samuti nimetati õmblejat ja kingseppa.

Keskväljaku töörühm leidis, et kui täna on Keskväljaku ala ääres keskmiselt kolmekorruselise hoonestus, siis kõrgemaid, kui viiekorruselisi hooneid keskusesse ehitama ei peaks. Hooned võiksid olla erineva kõrgusega ja liigendatud, eripärase arhitektuuriga ja esinduslikud. Rühmaliikmete seisukohalt pole kõrghooned Keilasse sobilikud. Keskväljaku kõige ilusamaks hooneks peeti Kultuurimaja koos selle esise haljastatud platsiga, mis tuleks kindlasti alles jätta. Teised hooned pole rühmaliikmete arvamuste kohaselt nii väärtuslikud ja vaja oleks ühtset, terviklikku ja kaasaegset linnaruumi ning terviklikku nägemust. Töörühma liikmed olid arvamusel, et perearsti keskuse asukoht kultuurikeskuse taga ei toimi – see tahaks muutust. Tehti ettepanek ehitada üheks hooneks Kultuurikeskus, Perearstikeskus ja endine restoran Keila. Leiti, et Perearsti keskuse ja Rimi vaheline ala võiks olla perspektiivne tihendatav ala, mugavam võiks olla sellel alal ka parkimine ja jalakäijate liiklus. Ühe ettepanekuna tehti ehitada Keskväljaku äärsed hooned põhjalikumalt ümber, et all paikneksid äripinnad ja ülemistel korrustel elamispinnad, kuid taaskord võib osutuda probleemseks parkimise organiseerimine. Arutati ka maa-aluse parkimise teemadel.

Küsimusele, mis ikkagi aitaks Keskväljakule rohkem inimesi tuua, oli elanike seisukoht, et piirkonda aitaksid elavdada erinevatel aegadel toimuvad sündmused. Oluliseks peetakse Keila päeva, advendilaata, elanikel on kahju, et toimu enam kohvikute päeva. Üleskutse teistele elanikele elavdada taas kohvikute päevad. Keilas on olnud huvitav ajalugu ja üks oluline sündmus alates 13. sajandist kuni II Maailmasõjani oli Mihkli laat, arutati kas seda oleks võimalik taastada, kus müüa oma aiasaadusi ja talutooteid. Oodatakse 28. septembril toimuvat Kihelkonnapäevade raames toimuvat laata.

PALDISKI MNT SUUND, TEINE TÖÖRÜHM (Jalakäijate liikumine mugavamaks ja ohutumaks! KEK müüri tagant välja! Hoonestada Paldiski mnt põhjapoolne front - kuni kolm korrust.)

Teine töörühm käsitles Paldiski maantee suunaga seoses Ehitajate tee ja KEKi alaga.

Üldiselt tundub töörühma esindajale, et kuna Keila linnapildis on näha palju lapsi ja noori peresid, siis tasub mõelda selle peale, miks noored pered just siin on ja mis neid Keilasse tõmbab. Tundub, et Keila on hea koht elamiseks noortele peredele ja see on hästi paigas. Samuti tasub küsida noorte perede arvamust, et miks nad on valinud elamiseks Keila linna ja mida on veel vaja, et muuta elukeskkond veel paremaks.

Paldiski maantee töörühma esindaja hinnangul on väärtuslik vaade Keila jõe luha-alale ja seda võiks kindlasti hoida.

Küsimusele, kas võiks soodustada Paldiski mnt põhjakülje väikeste hoonete asendumist suurematega leiti kokkuvõttes, et Paldiski maantee on potentsiaalne kesklinna pikendus ja väga hea tihendatav koht Keskpargi vastas. Ehkki esialgu tekitas see töörühmas küsimusi ja vastuseisu, siis kokkuvõttes leiti, et Keskpargi Paldiski maantee äärsed hooned võiks 15-25 aasta perspektiivis ehitada kõrgemaks küll. Sinna on ehitatud kolmekorruseline hoone, seega ei oleks seal probleemi kui kogu hoonefront oleks kõrgem (näiteks kuni kolm korrust) ja anda seal perspektiivis hoonestuse osas vabamad tingimused. Lisaks elamisele võiks olla ka ärifunktsioon esimestel korrustel. Paldiski mnt põhjaküljel on jalakäijatesõbralikud ühendused Keskväljakult koolide poole. Paldiski maantee tänav muutub hästi inimsõbralikuks ja oluliseks muutuvad esimese korruse tänavafrendid ning uushoonestuse kavandamisel hakkaksid ehk Paldiski maantee ja kesklinn koos tööle. Hea, kui tekiks ühe suure maja asemel palju väiksemaid maju, paljude sissepääsudega ja säiliks praegune struktuur. Lai kõnnitee, lõunapoolne asend ja mugavad tänaväuletused annaks võimaluse tõeliselt torele arhitektuuriga inimsõbraliku piirkonna tekkeks.

Hea koht söögikoha planeerimiseks seoses laste kooliga seotud liikumisega on Jaama ja Pargi tänava nurk, sinna võiks vabalt planeerida ühe hamburgeri kioski, kus ka lapsed ootavad vanemad, vanaemad-vanaisad saaksid kohvi juua.

Keila linn on väike ja siin on jalgsi kõndimise jaoks sobilikud vahemaad. Ollakse harjunud liikuma autodega, aga tuleks hoopis panustada, et kõigil oleks mugav liikuda, eriti jalakäijatel. Paldiski maantee on autodega kihutamiseks hea tänav, seal tehakse öösiti kiiruskatseid. Seda tasuks kindlasti muuta, kuna tänav on oluline suund liikumiseks kooli.

Küsimusele kas ja kuidas kavandada tulevikus uut hoonestust KEK-i territooriumi tekitas arutelu KEK-i territooriumit piirav müür. Leiti, et kuna KEK-i territooriumil paiknevad edukad ettevõtted, siis võiks KEK-i ala rohkem linnaga suhestuda ja olla üks avatud ja korrastatud äri-tootmiskvartal linna sees. Ka tänavavõrgustik võiks paikneda sealt läbi - see aitaks liiklust hajutada ning vähendada ummikuid. KEK-i territooriumil töötab tuhandeid inimesi, kes igal tööpäeval hommikul tulevad Keilasse tööle, aga Keila keskusesse kunagi ei satu, kuna ala on müüriga piiratud, ainult maantee poolt ligipääsetav ja linnaga ei suhtle. Samuti leiti, et miks mitte pikema aja perspektiivis näha ette KEK-i territooriumi serva kooli lähedale elamuehitust. KEK-i serv on üks parimaid kohti uute elamute ehitamiseks Keila linnas, kuna ta on kooli juures ja pargi juures ning pole palju kohti, kuhu üldse uusi elamuid on Keilas võimalik panna. Samas ei peaks ühe mudeli järgi ainult elamufunktsiooni igale poole planeerima, oluline on, et Keila ei muutuks äärelinna magalaks. Näiteks funktsionaalne planeerimine, mis nägi Telliskivi kvartali elamisvabaks alaks, kus domineerib tootmine ja äri on väga hästi ennast õigustanud ja Telliskivi arengut toetanud nii et ka see on üks võimalik arengusuund KEK-i alale. Selles mõttes võib KEK-i serva ja siseala vaadelda erinevate territooriumitena.

Teised töörühmad tegid ettepanku planeerida Kruusa tänava läbimurre KEK-i territooriumile ja leiti, et see vähendaks liiklusummikuid. Arutati, kas see ehk ei tõsta Kruusa tänava koormust liiga kõrgele.

Tehti ka ettepanek suunata liiklusvood enne koolimaja Paldiski maanteele. Siis sõidetakse juba ringteele ja Tallinna poole, mitte ei sõidaks läbi Keila.

Küsimusele, kas muuta Paldiski mnt-ga ristumisel Ehitajate tee trassi Tervisekeskuse tagant, leiti vastuseks, et uus teetrass on sobilik. Küsimusele, kas võimendada jalakäijate eelistust Jaama tn ja Pargi tn ristmikul, leiti, et eriti tipptunnil on seal palju jalakäijate, sealhulgas laste, liikumist ja seal tuleb eelistada igal juhul jalakäijaid. Küsimusele, et milline võiks välja näha tuleviku Paldiski mnt, leiti, et see ei tohiks olla autoga kiiresti läbisõidetav. Piirangud läbi liikluskäikude ei tööta, vaid see võiks olla läbi tänavate kujunduse, kus on laiemad jalakäijate-jalgrattateed ja autode liikumist reguleerivad füüsilised vahendid: jõnksud, kitsendused, põndakud. Leiti, et ringteed ajavad jälle jalakäijad kaugemale ristmikust, need ka pole head.

Hoonestuse kõrguseks on sobilik kuni kolm korrust.

HAAPSALU MNT SUUND, Raudteejaam ja Lõuna-Keila. KOLMAS TÖÖGRUPP.

Haapsalu mnt suunda analüüsiv töögrupp tegi ettepaneku, et vana postkontori hoone võiks ära lammutada ja selle asemele ehitada uue hoone - näiteks sobiks ehitada sinna kino.

Jalgsi ülekäigukohti üle raudtee võiks olla näiteks Jõe tn majade piirkonnas, et inimesed saaksid Rõõmu kaubamaja minna. Oldi seisukohal, et nagunii inimesed kasutavad seda ülekäiku täna, parem siis see planeerida turvaliseks.

Töörühm leidis, et parkimiskohti ei ole linna keskses piisavalt. Kaaluda võiks ehitada parkimismaja vana postimaja taha. Leiti, et kui linn lubab kortermaju ehitada, siis peaks olema planeeritud rohkem parkimiskohti, kui praegu planeeritakse, kuna muidu pargitakse avalikel aladel. Samas kommenteeriti saalist, et kinnisvaraarendajad on hädas parkimiskohtade müümisega ja neid ei taheta nii palju osta. Leiti, et kui on Keilas mõni avalik üritus, nt lauluväljakul avalik üritus, siis ei ole Keilas kuskile parkida. Abilinnapea Timo Suslov kommenteeris, et samas ei ole ürituste aegseid parklaid kuskil ja see on ajutine, erandlik, ürituse aegne probleem.

Leiti, et transiitliikluse võiks Keilast mööda suunata. Maanteeametil on vist plaanis seda teha ja seda mõtet töörühma liikmed toetasid.

Puuduolevate kergliiklusteede kohta leiti, et Keilas on Haapsalu maantee ehituspoe ees jalgteed puudu ning seal sõitvad materjale vedavad autod tekitavad ohtlikke olukordi. Leiti ka, et Haapsalu maantee äärde on jalg- ja jalgrattateed vaja, täna on tänava põhjapoolses servas kõnnitee puudu ja majadest pole ilma liikluseeskirja rikkumata võimalik üle tee pääseda. Kergliiklusteed võiks olla ka raudtee ääres paralleelselt raudteega. Leiti, et probleem on, et tänavakoridorid on kohati nii kitsad, et korralikud kõnniteed mõlemal pool ei mahu kohati ära (näiteks Ülesõidu tänav), samas leiti, et peab leidma võimaluse korralikud kõnniteed ära mahutada.

Loode Keila piirkond sõidab Sopsu-Tooma tänava kaudu. Tervise põik liiklus on kõige problemaatilisem, seal pole kahe-suunaline liiklus võimalik ega ei paikne ka korralikke kõnniteid. Liiklus peaks tulema Pargi tee kaudu. Arutati, et selleks on hoopis Vaikne tänav. Inge Angerjas Keila Linnavalitsusest kommenteeris, et Pargi tänava pikendust ei planeerita, kuna seal on Sopsu-Tooma tammik ja kortermajad lõigatakse ära rohealast ja need jääks kahe sõidutee vahele.

Rõõmu kaubamaja juures, Kruusa tn otsas, on pöörded kitsad, kui keegi tahab teha vasakpöört siis ta blokeerib kogu liikluse. Seal on bussipeatuse laiendus aga seda võiks veelgi laiendada kunagise Tare poe ette välja.

Haigla juurde on kortermajad ette nähtud planeerida, leiti, et seal võiks olla parem park. Oluline on tagada haljastuse ühendus haigla eest. Haigla tagant haljasvööndi ühendusele on küll kortermajad planeeritud, kuid seda on ehk projekti käigus võimalik targasti ära lahendada.

Leiti, et Jõe tn piirkonnas võiks olla rohkem väikeelamuid, ehk ka mõni korterelamu. Aga see vajaks ühendust Haapsalu maanteeaga. Leiti, et lasteaeda on vaja Lõuna-Keilasse näiteks Jõe tn kanti.

Leiti, et Rõõmu kaubamaja juurde võiks olla planeeritud ridamajad või väikeelamud.

Tehti ettepanek, et pimedatel ristmikel võiks olla rohkem peegleid, et tagada parem nähtavus.

Leiti, et Jaama tänava loomakliiniku ette on vaja parkimiskohti. Jaama tänav on väga tähtis tänav ja seal tuleb äripindu hoida elus – sh tänaseid äripidajaid tuleb hoida. Jaama tänava ehituse käigus on olnud Jaama tänava äridele keeruline aeg. Leiti, et parkimist tuleb rangelt reguleerida, näiteks läbi ristkasutuse. Probleemideks toodi, et nt parkla kiriku ääres on alati täis, ka nurgapealsesse ehitatavasse äripindadega tehasemajja (Haapsalu mnt 8/ Jaama 8) pole ette nähtud parkimiskohti. Samas on töörühm selle poolt, et Jaama tänavale on vaja ka laiu jalakäijate teid.

Arhitektid leidsid, et Jaama tänav ja Uus tänav – need on nii öelda jagatud tänavaruumiga tänavad, kus autod ja jalakäijad liiguvad segiläbi, kuid soovitud on ka tänaväärsed ärid. Mõelda tasub teemal parkimiskohad versus peatumiskohad. Ühe näitena toodi Riia linna, kus parkimine on kallid, kuid peatumiskohtades ei peatuta üle 15 minuti. Oluline, et Jaama tänavale ei jäetaks autot pikalt parkima ja oleks tagatud pidev rotatsioon. Samas raudteejaama parkimine on eraldi teema - raudteejaamas peab olema hea parkimisvõimalus, et soodustada ühistranspordi – rongi - kasutust. Kokkuvõttes on see järelevalve ja parkimiskorralduse teema.

Lõuna-Keila elanikud arvasid, et selle piirkonna kohta võiks tulla üldplaneeringu käigus rohkem arutelusid.

TALLINNA MNT suund (+Vesiveski piirkond +jõe vastaskallas) NELJAS TÖÖGRUPP.

Üheks tähtsamaks asjaks pidas töörühm Tallinna maanteelt Keilasse sissesõitu, Vesiveski arenduse piirkonnas. See on Keila värav ja töörühma nägemuse kohaselt võiks paikneda uuenenud linnaruum mõlemal pool jõge. Linnaruum võiks olla komplekselt lahendatud. Oluline on, et sillad võiksid viia üle jõe, parkimise võiks viia samuti vajadusel teisele pool jõge.

Tallinna maanteel võiksid olla paremad teed jalakäijatele ja jalgratturitele, mis viivad jõe poolt Keskväljakuni. See aitaks kesklinna elavdada. Ühendus raudteejaama võiks olla ka parem – näiteks mugavalt läbi Uue tänava.

Kergliiklusteede ühendus Paldiski maantee ääres võiks olla samuti tagatud. Leiti, et Paldiski mnt ääres võiks olla rohkem haljastust, aga see ei tohiks varjata vaateid luhale! Garaažide ja Paldiski maantee

ääres on tühi ala, garaažid ei sobiks linna väravasse, seda garaažide ala tuleks kergliiklusteede ja haljastusega paremini kujundada.

Jõeäärse ala kohta leiti, et positiivne on, et seal on Jõepargi näol on seal arengud toimunud, kuid ja jõeäärset ala tuleb veelgi edasi arendada. Leiti, et muuseumi ja mõisapargi poole võiks viia silla alune kergliiklustee, korralik kergliiklustee paikneda mõlemal pool jõge ja seda ühendaks sillad. Silla ümber asuvat jõe kallast võiks elavdada erinevatele vanusegruppidele mõeldud tegevuste läbi. Praegu on ka mänguväljak rajamisel.

Tuula tee suund (+ jõesaar +jõeäär +jõe vastaskallas) TÖÖGRUPP 5

Töögrupp leidis, et tulevikus peaks nii kaugele jõudma, et ümbersõiduteed jääksid Keila halduspiiri sisse, samuti leiti, et Keila jõgi peaks jääma Keila linna territooriumile.

Küsimusele, kas Tuula tee sihil peab saama üle raudtee ja kas Tuula tee sihil peab saama üle jõe leiti, et kui Eesti raudtee ehitab teist rööpapaari, siis raudtee alt läbimurre peab olema ja jääma. Töörühm tegi ettepaneku ehitada jalakäijate tunnel, kuna oluline on, et lahendus oleks turvaline ja mugav – tunnel koos korraliku teega Tuula tee sihil.

Vanade majade (väravavahi majake) säilitamise koha pealt olid elanikud seisukohal, et eksperdid peavad leidma lahenduse, kuidas ja kus seda väravavahi majakest säilitada. Arhitektid on seisukohal, et see üks tsaariaegne majake on osa miljööst ja väärrib kaitset.

Töörühm oli seisukohal, et peab ära lahendama kergliiklustee ühenduse Valingu suunas, kasutades ära raudteekoridori, analoogselt nagu on lahendatud Saue-Laagri vaheline tee. Leiti, et ringtee äärsel kõrgepingeliini alune kergliiklustee on oluline, kuna Ringtee tänava ääres pole võimalik seda lahendada. Paldiski maanteest jõe kaldale on mõlemalt poolt jõge vaja kergliiklusteede, analoogselt nagu leidis ka eelmine töörühm.

Tuula tee piirkonnas ja Jõepargis hinnatakse looduslähedust, vaikust ja rahu. Elanikud tegid ettepaneku teha Jõe parki inimeste vaimset arengut toetav keskus või budistlik tempel, kuna unikaalne pargi keskkond soodustab seda.

Samuti tehti ettepanek Jõe parki planeerida seiklusrada, mis ei vaja järelvalvet ja oleks piisavalt turvaline.

Leiti, et pinke ei ole linnaruumis ka kunagi liiga palju. Keila linnas on palju vanemaid inimesi, kellele on neid vahepeal puhkamiseks vaja.

Tehti ettepanek, et Ülesõidu tänava kõrghaljastus tuleb revideerida kriitiliselt ja sellega seoses vaadata üle jalgteede laiused. Ülesõidu tänava tee äär on täna kuumaastik ja see tuleks lahendada paremini. Talvel on see tee väga kitsas. Kokkuvõttes vajab lahendamist jalakäijate ja jalgrataste koostoimimine.

Hoonestuse kõrguse kohta Tuula tee piirkonnas leiti, et see ei tohiks olla mitte üle kolme korruse. Parki tuleks säilitada rohealana ja mitte sinna uushoonestust juurde kavandada.

Kokkuvõttes said üldplaneeringu koostajad korraldatud töötoa arutelult mitmeid häid ettepanekuid ja mõtteid Keila kesklinna arenguvisioni koostamiseks. Keila kesklinna arenguvision moodustab osa linna üldplaneeringust.

Üldplaneeringu koostajad tänavad kõiki, kes leidsid aega osaleda oma igapäevatoimetuste kõrvalt Keila kesklinna arenguvisioni arutelul!